Master of Education (M.Ed) Fourth Semester

Course-B110: Educational Management and Organization in Secondary Education

GUG/W/18/2862 P. Pages: 3 Time: Three Hours Max. Marks: 80 Solve any four questions. Notes: 1. All questions carry equal marks. 2. Explain concept & types of educational planning at state level. 20 1. 2. Explain the role of Human resources in school management. 20 **3.** Explain meaning, importance and scope of monitoring. 20 4. Explain in detail components of infrastructural resources with its importance. 20 5. State and explain components of classroom management. 20 Explain meaning, importance and types of school management. 6. 20 "Teacher as a manager of classroom learning". Explain. 7. 20 8. Write notes on any two of the followings. 20 Components of classroom environment. a) b) Mechanism of monitoring. Financial resources. c) d) Role of teacher in the preparation of school development plan.

Master of Education (M.Ed) Fourth Semester

Course-B110 : Educational Management and Organization in Secondary Education

Time: Three Hours Max. Marks: 80 1. **कोणतेही चार** प्रश्न सोडवा. सूचनाः-2. सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत. राज्य स्तरावर शैक्षणिक नियोजनाची संकल्पना आणि प्रकार स्पष्ट करा. 1. 20 शालेय व्यवस्थापनात मानव संसाधनाची भूमिका स्पष्ट करा. 2. 20 पर्यवेक्षणाचा (monitoring) अर्थ, महत्व आणि व्याप्ती स्पष्ट करा. 20 3. पायाभूत सुविधांच्या संसाधनांचे घटक त्याच्या महत्वासह स्पष्ट करा. 4. 20 वर्ग व्यवस्थापनाचे घटक नमुद करुन स्पष्ट करा. 5. 20 वर्ग व्यवस्थापनाचा अर्थ, महत्व आणि प्रकार स्पष्ट करा. 20 'शिक्षक हा वर्ग अध्ययनाचा व्यवस्थापक आहे' स्पष्ट करा. 7. 20 खालीलपैकी दोन प्रश्नांची उत्तरे लिहा. 8. 20 वर्गातील वातावरणाचे घटक. अ) पर्यवेक्षणाचे तंत्र ৰ) आर्थिक संसाधने. क) शालेय विकासाची योजना तयार करण्यात शिक्षकाची भूमिका. ਤ)

2

Master of Education (M.Ed) Fourth Semester

Course-B110 : Educational Management and Organization in Secondary Education

Time:	: Three Hours	Max. Marks: 80				
	—————————————————————————————————————					
1.	राज्य स्तर पर शैक्षिक नियोजन की अवधारणा एवं प्रकार स्पष्ट कीजिए ।	20				
2.	ञाला प्रबंधन में मानव संसाधन की भूमिका स्पष्ट कीजिए ।	20				
3.	पर्यवेक्षण का (monitoring) अर्थ, महत्व एवं व्याप्ती स्पष्ट कीजिए ।					
4.	ढांचागत संसाधनों के अंग उसके महत्व के साथ स्पष्ट कीजिए ।					
5.	कक्षा प्रबंधन के घटक बताकर स्पष्ट कीजिए ।					
6.	कक्षा प्रबंधन का अर्थ , महत्व एवं प्रकार स्पष्ट कीजिए ।	20				
7.	'शिक्षक कक्षा अध्ययन का प्रबंधक होता है'' स्पष्ट कीजिए ।	20				
8.	निम्न में से किन्ही दो के उत्तर लिखिए ।	20				
	अ) कक्षा पर्यावरण के घटक ।					
	ब) पर्यवेक्षण के तंत्र ।					
	क) आर्थिक संसाधन ।					
	ड) शालेय विकास योजना तयार करने में शिक्षक की भूमिका।					
